

Thư Thứ Nhất của Phao-lô gửi Người Tê-sa-lô-ni-ca (1 Tê-sa-lô-ni-ca)

Mục-đích: Để tăng cường sức mạnh đức-tin cho các Christ-nhân tại Tê-sa-lô-ni-ca và cho họ sự bảo-đảm về sự tái lâm của Đấng Christ Giê-xu

Người viết: Phao-lô

Gửi cho: Hội-thánh tại Tê-sa-lô-ni-ca và tất cả Christ-nhân mọi nơi

Ngày viết: Vào năm 51 SC (Sau Christ Giáng-sinh) từ Cô-rinh-tô, một trong các bức thư sớm nhất của Phao-lô

Bối-cảnh: Hội-thánh tại Tê-sa-lô-ni-ca còn rất trẻ, chỉ mới được tổ-chức 2 hay 3 năm trước khi bức thư này được viết. Các Christ-nhân tại Tê-sa-lô-ni-ca cần trưởng-thành trong đức-tin. Thêm vào đó họ hiểu lầm về sự tái lâm của Chúa Giê-xu Đấng Christ—có người nghĩ là Đấng Christ sẽ trở lại tức thì và nghĩ sai về thời-điểm người thân đã ngủ của mình được sống lại. Đồng thời, các Christ-nhân đang bị bắt-bớ cần được an-ủi.

Câu gốc: “Vì nếu chúng ta tin rằng Giê-xu đã chết và sống lại, cũng ngay cả như thế Đức Chúa TRỜI sẽ đưa đến với Ngài những kẻ đã ngủ trong Giê-xu” (4.14).

Nhân-vật chính: Phao-lô, Ti-mô-thê, Si-la

Chỗ chính: Tê-sa-lô-ni-ca

Đặc-điểm: Phao-lô được Ti-mô-thê phúc-trình tốt đẹp về người ở Tê-sa-lô-ni-ca. Tuy vậy, người viết thư này để điều chỉnh sự hiểu lầm về sự sống lại và sự tái lâm của Đấng Christ.

Ý chính: Qua lễ an-táng, lời của mục-tử vẫn còn văng-vẳng trong tai họ khi rời khỏi nghĩa-địa để về nhà. Sự chết, kẻ thù, đã làm tan-vỡ mối liên-hệ gia-đình, tình bạn trên mặt đất, chỉ để lại các kỷ-niệm, nước mắt, và sự đơn-độc. Nhưng, như sau đêm tăm-tối ánh-sáng bình-minh loé lên, một lễ-thật đánh tan sự buồn-rầu: chết không phải là hết! Đấng Christ là Đấng Chiến-thắng sự chết, và đem hy-vọng cho sự sống lại qua Ngài.

Như mọi phân-tử trong gia-đình nhân-loại, các Christ-nhân đầu tiên đối diện cái chết của người thân do tuổi già hay do đau bệnh tai-nạn hoặc do kẻ ghét Đấng Christ như: dân Giu-đa sót-sống (như Phao-lô trước khi tin Chúa), dân Hy-lạp giận-dữ, các chánh-quyền Rô-ma tàn-bạo; sự khùng -bố gồm có: ném đá, đánh đập, đóng đinh trên thập-tự-giá, tra tấn, giết chết.

Phao-lô thành-lập hội-thánh này tại Tê-sa-lô-ni-ca trong cuộc hành-trình truyền-giáo lần thứ hai của ông (vào khoảng 51 SC). Một thời-gian ngắn sau đó, ông viết bức thư này để khuyến-khích các tân tín-nhân ở đó. Ông muốn bảo-đảm họ về tình thương và để ca-ngợi họ về sự trung-tin của họ trong lúc bị bắt-bớ, và để nhắc-nhớ họ về hy-vọng của họ—sự tái lâm chắc-chắn của Chúa và Đấng Cứu-rỗi của họ.

Phao-lô cảm ơn Đức Chúa TRỜI vì các Christ-nhân tại Tê-sa-lô-ni-ca có đức-tin mạnh và có tiếng tốt (1.1-1.10).

Và ông ôn lại mối liên-hệ với họ—ông và đồng bạn ông đã đem tin-lành đến cho họ như thế nào (2.1-2.12), họ chấp-nhận thông-điệp như thế nào (2.13-2.16), và tâm của ông muốn đến với họ một lần nữa như thế nào (2.17-2.20).

Vì sự quan-tâm của mình, ông sai Ti-mô-thê đến khuyến-khích đức-tin của họ (3.1-3.13). Đoạn Phao-lô cho biết ý chính của thư này: khuyến-khích và an-ủi. Ông thách-thức họ làm vui lòng Đức Chúa TRỜI trong đời sống hằng ngày bằng cách tránh tất cả mọi tội tình-dục (4.1-4.8), nhưng phải thương-yêu lẫn nhau (4.9-4.10) và sống làm một công-dân tốt trong xã-hội đầy tội-lỗi (4.11-4.12).

Phao-lô an-ủi họ bằng cách nhắc-nhớ họ về hy-vọng của sự sống lại (4.13-4.18). Đoạn ông khuyến-cáo họ phải sẵn-sàng vì Giê-xu Đấng Christ sẽ trở lại bất cứ lúc nào. Khi Đấng Christ trở lại, các Christ-nhân ngủ hay sống đều có sự sống mới (5.1-5.11). Phao-lô nhắc lại cách chuẩn-bị đón sự trở lại đó: đừng làm biếng (5.14), an-ủi người khiếp-sợ (5.14), chăm-sóc kẻ yếu (5.14), kiên-nhẫn với người khác (5.14), làm điều tốt cho mọi người (5.15), luôn luôn vui-vẻ (5.16), cầu-nguyện không thôi (5.17), luôn cảm-tạ (5.18), thử mọi điều được dạy (5.20-5.21), và tránh điều xấu-xa (5.22).

Phao-lô kết-luận bức thư bằng lời chúc phước và yêu-cầu cầu-nguyện.

**Thư Thứ Nhất của Phao-lô gửi Người
Tê-sa-lô-ni-ca
(1 Tê-sa-lô-ni-ca 1.1-3.4)**

1. Sự trung-tín đối với Chúa (1.1-3.13)

Lời chào-thăm mở đầu (1.1)

1¹Phao-lô và Sin-vanh và Ti-mô-thê,
Gửi hội-thánh của các người Tê-sa-lô-ni-ca trong Đức
Chúa TRỜI là Cha và Chúa Giê-xu Đấng Christ:
Xin ân-điển cho anh em và sự bình-an.

*Phao-lô khen-ngợi đức-tin của các tín-nhân Tê-sa-lô-ni-ca
(1.2-1.10)*

2Chúng tôi luôn luôn tạ ơn Đức Chúa TRỜI vì tất cả anh em, đề-cập về anh em trong các lời cầu-nguyện của chúng tôi; **3**liên-tục mang trong trí việc làm của đức-tin của anh em và lao nhọc của tình thương và sự bền-độ của hy-vọng ở Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta trong sự hiện-diện của Đức Chúa TRỜI và Cha của chúng ta, **4**vẫn biết, hồi anh em được Đức Chúa TRỜI yêu-mến, việc Ngài lựa-chọn anh em; **5**vì tin-lành của chúng tôi đã chẳng đến cùng anh em chỉ bằng lời, nhưng cũng bằng quyền-năng và bằng Đức Thánh-Linh và với sự tin chắc hoàn-toàn; y như anh em biết hạng người gì chúng tôi đã trở thành để ở giữa anh em vì cơ anh em. **6**Anh em cũng đã trở thành những kẻ bắt chước chúng tôi và Chúa, đã nhận lời Chúa trong nhiều khổ-nạn với niềm vui của Đức Thánh-Linh, **7**đến nỗi anh em đã trở nên gương-mẫu cho tất cả các tín-nhân ở Ma-xê-đoan và A-chai. **8**Vì lời của Chúa đã vang ra từ anh em, không những tại Ma-xê-đoan và A-chai, nhưng cũng ở tại mọi nơi, đức-tin của anh em hướng về Đức Chúa TRỜI đã tấn tới, để chúng tôi không cần nói điều gì cả. **9**Vì chính người ta báo cáo về chúng tôi loại tiếp-đãi gì chúng tôi đã có với anh em, và anh em đã từ hình-tượng quay lại cùng Đức Chúa TRỜI như thế nào, để phụng-sự một Đức Chúa TRỜI sống và thật, **10**và để chờ đợi Con Trai của Ngài từ các tầng trời, là Đấng mà Ngài đã vực sống lại từ kẻ chết, đó là Giê-xu, Đấng giải-cứ chúng ta khỏi con thịnh-nộ sắp đến.

Phao-lô ôn lại mối liên-hệ của ông với những người Tê-sa-lô-ni-ca (2.1-2.12)

2¹Vì chính anh em biết rõ, hồi anh em, rằng việc chúng tôi đến cùng anh em đã chẳng phải là vô-ích, **2**nhưng sau khi chúng tôi đã chịu khổ rồi và đã bị ngược-đãi tại Phi-líp, như anh em biết, chúng tôi đã có sự bạo-dạn trong Đức Chúa TRỜI của chúng ta để nói cùng anh em tin-lành của Đức Chúa TRỜI giữa nhiều chống-đối. **3**Vì sự khích-lệ của chúng tôi không đến từ sai lầm hay bất khiết hoặc bằng lừa-đối; **4**nhưng y như chúng tôi đã được chấp-thuận bởi Đức Chúa TRỜI để được ủy-nhiệm với tin-lành, thế là chúng tôi cứ nói, không cốt để làm vui lòng loài người, nhưng Đức Chúa TRỜI, là Đấng dò-xét tâm của chúng tôi. **5**Vì chúng tôi đã chẳng bao giờ đến bằng lời nịnh-hót, như anh em biết, cũng không với ý-định tham-lam—Đức Chúa TRỜI là bằng chứng—**6**chúng tôi cũng đã chẳng tìm vinh-quang từ loài người, hoặc từ anh em hay từ những kẻ khác, dù là các sử-đô của Đấng Christ, chúng tôi có thể áp-đặt quyền-lực của chúng tôi. **7**Nhưng chúng tôi đã trở nên hòa-nhã giữa anh em, như một người mẹ đang cho con bú, dịu-dàng săn-sóc chính con cái của bà. **8**Có mỗi tình-cảm trìu-mền như thế cho anh em, chúng tôi đã rất hài lòng truyền-giao cho anh em chẳng những tin-lành của Đức Chúa TRỜI mà cũng còn chính sự sống của chúng tôi

nữa, vì anh em đã trở nên rất yêu-mến đối với chúng tôi. **9**Vì anh em nhớ lại, hồi anh em, công việc nặng nhọc và sự thử-thách gay-go của chúng tôi, làm việc đêm và ngày để không là gánh nặng cho bất cứ ai trong anh em, chúng tôi đã công-bố cho anh em tin-lành của Đức Chúa TRỜI. **10**Anh em là các chứng-nhân, và Đức Chúa TRỜI cũng thế, chúng tôi đã trở nên đối với anh em các tín-nhân một cách nhiệt-thành, ngay thẳng, và không trách được như thế nào; **11**y như anh em biết thế nào chúng tôi khuyên-bảo và khích-lệ và van-nài mỗi người trong anh em như một người cha với chính con cái của mình, **12**ngỡ anh em có thể bước đi theo cách xứng-đáng của Đức Chúa TRỜI, là Đấng gọi anh em vào trong chính vương-quốc và vinh-quang của Ngài.

Sự trung-tín của các người Tê-sa-lô-ni-ca trong các thử-thách là mũ-miện của Phao-lô (2.13-2.20)

13Và vì lý-do này chúng tôi cũng liên-tục tạ ơn Đức Chúa TRỜI rằng khi anh em nhận tôi như lời của sứ-điệp của Đức Chúa TRỜI, anh em đã thừa nhận nó không như lời của loài người, nhưng—sự thật là—lời của Đức Chúa TRỜI, là thứ cũng làm công việc của nó trong anh em, là những kẻ tin. **14**Vì anh em, hồi anh em, đã trở nên những kẻ bắt chước của các hội-thánh của Đức Chúa TRỜI trong Đấng Christ Giê-xu ở tại Giu-đê, vì anh em cũng đã chịu đựng những nỗi đau-khổ cũng như vậy ở tay của chính các người đồng-hương của anh em, cũng như họ⁽¹⁾ từ dân Giu-đá, **15**những kẻ đã giết cả Chúa Giê-xu lẫn các đấng tiên-tri, và đã đuổi chúng tôi. Chúng chẳng làm vui lòng Đức Chúa TRỜI, nhưng thù-nghịch cùng mọi người, **16**cản-trờ chúng tôi nói cùng các dân Ngoại-bang để họ có thể được cứu-rỗi; với kết-quả là chúng luôn-luôn làm đầy cái lượng tội-lỗi của chúng. Nhưng con thịnh-nộ của Đức Chúa TRỜI đã đến trên chúng tới mức tối đa.

17Nhưng chúng tôi, hồi anh em, đã bị mất anh em trong một cơ hội một giờ⁽²⁾—cách mặt, không cách lòng—đã quá hăm-hờ với lòng ao-ước quá lớn để thấy mặt anh em. **18**Vì chúng tôi đã muốn đến cùng anh em—tôi, Phao-lô, cả 1 lần lẫn 2 lần—và Sa-tan đã ngăn-cản chúng tôi. **19**Vì ai là hy-vọng hay niềm vui hay mũ-miện của sự mừng rổi-rít của chúng tôi? Há chẳng phải chính là anh em, trong sự hiện-diện của Chúa Giê-xu của chúng ta ở lúc tái-làm của Ngài hay sao? **20**Vì anh em là vinh-quang và niềm vui của chúng tôi.

Phao-lô được khích-lệ bởi phúc-trình tốt của Ti-mô-thê về các người Tê-sa-lô-ni-ca (3.1-3.13)

3¹Bởi vậy khi chúng tôi không còn có thể chịu được nữa, chúng tôi nghĩ: tốt nhất là bị để lại ở đằng sau tại A-thên một mình; **2**và chúng tôi đã sai Ti-mô-thê, người em của chúng tôi và người đồng công của Đức Chúa TRỜI, người làm việc trong tin-lành của Đấng Christ, để củng-cố và khích-lệ anh em và phần đức-tin của anh em, **3**ngỡ hầu không một người nào có thể bị rúng-động bởi các khổ nạn này; vì chính anh em cũng biết rằng chúng ta đã được định phần cho điều này. **4**Vì quả thật khi chúng tôi đã ở với anh em, chúng tôi đã cứ nói cho anh em biết trước rằng chúng tôi sắp chịu khổ nạn; y như nó đã

¹Christ-nhân gốc Giu-đá

²hay: chỉ một thoáng

Thư Thứ Nhất của Phao-lô gửi Người
Tê-sa-lô-ni-ca
(1 Tê-sa-lô-ni-ca 3.5-5.14)

xảy ra, như anh em biết. ⁵Vì lý-do này, khi tôi đã không thể chịu đựng nó được lâu hơn nữa, tôi cũng đã sai đi để tìm biết về đức-tin của anh em, vì sợ rằng kẻ cám-dỗ đã có thể cám-dỗ anh em, và việc làm khó-nhọc của chúng tôi đã là vô-ích. ⁶Nhưng bây giờ rằng Ti-mô-thê đã đến cùng chúng tôi từ anh em, và đã mang đến cho chúng tôi tin tốt về đức-tin và tình thương của anh em, và rằng anh em luôn luôn nghĩ từ tế về chúng tôi, khao-khát muốn gặp chúng tôi y như chúng tôi cũng khao-khát muốn gặp anh em, ⁷vì lý-do này, hồi anh em, trong mọi cảnh khốn-cùng và khổ nạn của chúng tôi, chúng tôi đã được an-ủi về anh em qua đức-tin của anh em; ⁸vì hiện nay chúng tôi *thực-sự* sống, nếu anh em đứng vững trong Chúa. ⁹Vì những lời tạ ơn gì chúng tôi có thể hoàn-trả Đức Chúa TRỜI vì anh em để đáp lại mọi niềm vui mà chúng tôi vui-mừng trước mặt Đức Chúa TRỜI của chúng ta vì lợi-ích của anh em, ¹⁰như chúng tôi đêm và ngày cứ cầu-nguyện tha-thiết nhất rằng chúng tôi có thể thấy mặt anh em, và có thể bổ-khuyết điều đang thiếu trong đức-tin của anh em?

11Bây giờ xin chính Đức Chúa TRỜI và Cha của chúng ta và Giê-xu Chúa của chúng ta chỉ đường của chúng tôi đến cùng anh em; ¹²và xin Chúa khiến anh em tăng-gia và dựng-dặt trong tình thương cho nhau, và cho mọi người, y như chúng tôi cũng cho anh em; ¹³ngõ hầu Ngài có thể thiết-lập tâm anh em không khiến trách được trong sự thánh trước mặt Đức Chúa TRỜI và Cha của chúng ta ở việc đến của Chúa Giê-xu của chúng ta với tất cả các thánh-đồ của Ngài.

2. Sự canh-chờ Chúa (4.1-5.28)

Sống để làm vui lòng Đức Chúa TRỜI (4.1-4.12)

4¹Rồi cuối-cùng, hồi anh em, chúng tôi yêu-cầu và năn-ni anh em trong Chúa Giê-xu, rằng, như anh em đã nhận từ chúng tôi *lời dạy-dỗ* để thế nào anh em phải bước đi và phải làm vui lòng Đức Chúa TRỜI (y như anh em thật sự bước đi), rằng anh em còn xuất-sắc hơn nữa. ²Vì anh em biết các điều-răn nào chúng tôi đã cho anh em qua Chúa Giê-xu. ³Vì đây là ý-muốn của Đức Chúa TRỜI: sự nên-thánh của anh em; *đó là*, rằng anh em tránh hành vi đồi bại xấu xa về tình-dục; ⁴rằng mỗi anh em biết làm thế nào để sở-hữu thân⁽¹⁾ của anh em trong sự nên-thánh và danh-dự, ⁵không trong say mê của thú-tính⁽²⁾, như các dân Ngoại-bang không biết Đức Chúa TRỜI; ⁶và rằng không người nào xúc-phạm hay lừa-đảo anh em của mình trong vấn-đề này vì Chúa là Đấng báo-oán trong tất cả các sự việc này, y như chúng tôi cũng đã bảo anh em và đã long-trọng cảnh-cáo anh em. ⁷Vì Đức Chúa TRỜI đã chẳng gọi chúng ta vì mục-đích bất khiết, nhưng trong sự nên-thánh. ⁸Vì thế, kẻ bác-bỏ *điều này* không bác-bỏ loài người nhưng chính Đức Chúa TRỜI, là Đấng ban Đức Thánh-Linh của Ngài cho anh em.

⁹Bây giờ về tình thương của anh em, anh em không cần ai để viết cho anh em, vì chính anh em được Đức Chúa TRỜI dạy thương-yêu lẫn nhau; ¹⁰vì quả thực anh em thực hành nó đối với tất cả anh em ở trong mọi nơi Ma-xê-đoan. Nhưng chúng tôi thúc-giục anh em, hồi anh em,

¹hay: cái bình-lọ riêng của anh em

²hay: thú vui xác-thịt

để còn xuất-sắc hơn nữa, ¹¹và để làm nó thành tham-vọng của anh em để sống một cuộc sống êm đềm và chú trọng đến chính công việc của anh em và làm việc với bàn tay của anh em, y như chúng tôi đã bảo anh em, ¹²ngõ hầu anh em có thể bước đi một cách thích-hợp tới các người ở ngoài và không thiếu-thốn gì.

Sự sống lại và sự Chúa đến (4.13-4.18)

13Nhưng chúng tôi không muốn anh em không am hiểu, hồi anh em, về những người ngủ, để anh em sẽ không đau buồn, như phần còn lại những người không có một hy-vọng nào cả. ¹⁴Vì nếu chúng ta tin rằng Giê-xu đã chết và sống lại, *cũng* ngay cả như thế Đức Chúa TRỜI sẽ đưa đến với Ngài những kẻ đã ngủ trong Giê-xu. ¹⁵Vì điều này chúng tôi nói cùng anh em bởi lời của Chúa, rằng chúng ta là những kẻ sống, còn ở lại cho đến khi Chúa đến, sẽ không đi trước những người đã ngủ thiếp. ¹⁶Vì chính Chúa sẽ xuống từ trời với tiếng kêu lớn, với tiếng của thiên-sứ trường, và với tiếng kèn trom-bét của Đức Chúa TRỜI; và các người chết trong *Đấng Christ* sẽ sống lại trước nhưt. ¹⁷Đoạn, chúng ta là các người sống, là các người còn ở lại, sẽ được chop lên cùng với họ trong các đám mây để gặp Chúa trong không-trung, và như vậy chúng ta sẽ luôn luôn ở với Chúa. ¹⁸Bởi vậy hãy an-ủi nhau với các lời này.

Ngày của Chúa; hãy tinh-thức (5.1-5.11)

5¹Bây giờ về các thời-đại và các kỷ-nguyên, hồi anh em, anh em không cần bất cứ điều gì được viết cho anh em. ²Vì chính anh em biết rất rõ rằng ngày của Chúa sẽ đến y như kẻ trộm trong ban đêm. ³Trong khi họ đang nói: "Hòa-bình và an-toàn!" thì sự phá-hủy sẽ đến trên họ thình-lình như con đau-đề *đến* trên người đàn-bà có thai; và họ sẽ không thoát khỏi. ⁴Nhưng anh em, hồi anh em, chẳng ở trong sự tối-tăm, để ngày đó xây đến cho anh em giống như một kẻ trộm; ⁵vì anh em tất cả là những con trai của sự sáng và những con trai của ban ngày. Chúng ta không thuộc về ban đêm cũng không thuộc về sự tối-tăm; ⁶vậy thì chúng ta chớ ngủ như những kẻ còn lại ngủ, nhưng chúng ta hãy cảnh-giác và hãy tinh-táo. ⁷Vì những kẻ ngủ làm việc ngủ của họ ban đêm, và những kẻ bị say bị say ban đêm. ⁸Nhưng vì chúng ta thuộc về ban ngày, chúng ta hãy tinh-táo, đã mặc vào áo-giáp che ngực của đức-tin và tình thương, và như mũ sắt, hy-vọng của sự cứu-rỗi. ⁹Vì Đức Chúa TRỜI đã chẳng định trước cho chúng ta cơn thịnh-nộ, nhưng cho được sự cứu-rỗi qua Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta, ¹⁰là Đấng đã chết vì chúng ta, để chúng ta hoặc thức hoặc ngủ, chúng ta sẽ cùng nhau sống với Ngài. ¹¹Bởi vậy hãy khuyến-khích lẫn nhau, và hãy gây dựng cho nhau, y như anh em cũng đang làm.

Lời dạy cuối cùng của Phao-lô (5.12-5.28)

12Nhưng chúng tôi yêu-cầu anh em, hồi anh em, rằng anh em nên biết⁽³⁾ những kẻ cần-cù làm việc khó-nhọc giữa anh em và có nhiệm-vụ trên anh em trong Chúa và cho anh em sự dạy dỗ, ¹³và rằng anh em nên hết sức kính-mến họ trong tình thương vì việc làm của họ. Hãy sống trong sự hòa-thuận với nhau. ¹⁴Và chúng tôi thúc-giục anh em,

³hay: kính-trọng, hay cảm ơn

**Thư Thứ Nhất của Phao-lô gửi Người
Tê-sa-lô-ni-ca
(1 Tê-sa-lô-ni-ca 5.15-5.28)**

hỡi anh em, hãy khuyên-báo những kẻ ngộ-ngược, hãy khích-lệ những kẻ có tâm nhút-nhát, hãy giúp-đỡ những kẻ yếu-đuối, hãy kiên-nhẫn với mọi người. ¹⁵Hãy lưu ý rằng không người nào lấy ác trả ác, nhưng luôn luôn tìm kiếm cái tốt cho nhau và cho mọi người. ¹⁶Hãy vui mừng luôn luôn, ¹⁷hãy cầu-nguyện không ngừng; ¹⁸trong mọi sự hãy tạ ơn; vì đây là ý-muốn của Đức Chúa TRỜI cho anh em trong Đấng Christ Giê-xu. ¹⁹Đừng dập tắt⁽¹⁾ Linh; ²⁰chớ khinh-dễ các lời phát-biểu tiên-tri. ²¹Nhưng hãy *cẩn-thận* xem-xét mọi việc; hãy nắm chặt điều tốt; ²²hãy tránh mọi hình dạng của điều ác.

²³Bây giờ xin Đức Chúa TRỜI có sự bình-an chính Ngài làm anh em hoàn-toàn nên-thánh; và xin linh và hôn và thân-thể của anh em được giữ-gìn trọn- vẹn, không trách được lúc Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta đến. ²⁴Thành-tín thay Đấng gọi anh em, và Ngài cũng sẽ làm xong việc đó.

²⁵Hỡi anh em, hãy cầu-nguyện cho chúng tôi.

²⁶Hãy chào-thăm tất cả anh em với cái hôn thánh. ²⁷Tôi nài-xin anh em bởi Chúa cho bức thư này được đọc cho tất cả anh em.

²⁸Xin ân-điễn của Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta ở với anh em⁽²⁾.

¹Linh được coi như lửa

²Những thăm quyền cổ xưa thêm: A-men